

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 620
Félévre — — 320
Negyedévre — — 170
Egy hónapra — — 60
Egy szám ára, pályaud-
varon és vidéken is, 3 lei
Bukarestben — 3:50

Csehszlovákiában
Egy hónapra — 20 ck
Egy szám — 1:20 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 91. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Szíván 29. — 1923. június 13. Szerda

A zsidó iskolakérdés rendezése

Tárgyalások Angheliescu közoktatásügyi miniszterrel. A magántanulók ügye
A zsidó tanár- és tanítóképzés. Héber katedra az egyetemeken

(Bukarest, június 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A zsidó iskolák kérdésének rendezése egyike azoknak a problémáknak, melyek a legsürgősebb megoldására várnak, mert enélkül a szeptemberben kezdődő új tanév a legteljesebb készületlenségben találja a szülőket, az egységesítő akció egyik programja a zsidó iskolakérdés megoldása. Már mielőtt az alakuló egységes testület működését megkezdhetné, olyan kérdések merültek fel, amelyek gyors megoldást kívánnak.

A zsidó iskolakérdés ügyében nagyjelentőségű tárgyalások folytak Bukarestben, amelyek minden reménység szerint a legteljesebb eredményt hozzák. Angheliescu miniszternél az erdélyi zsidóság iskolakérdését Székely Béla az E. Zs. N. Sz. titkára ismertette. Örömmel szögezzük le, hogy az Uniunea Evreilor Pamanteni, — a regátsai zsidók egyesülete — a legteljesebb szívélyességgel tette magáévá az erdélyi zsidóság iskoláügyét és a miniszternél Fildermann Vilmos dr. elnök és Magder főtitkár vettek részt a tárgyalásokon. Egyben maguk részéről memorandumban foglalkoztak az erdélyi zsidóság kérdéseivel.

Ami az új iskolák felállítását illeti, az a terv merült fel, hogy mindazok a hitközségek, melyek iskolákat akarnak felállítani, közös értekezleten gyűljenek össze és

egységesen állapítják meg az új iskolák felállításának módjait.

Az Angheliescu miniszterrel folytatott tárgyalások újabb megerősítették, hogy

a kormány részéről az új iskolák felállításának semmi akadály nem lesz, sőt remény van arra, hogy bizonyos enyhességgel a technikai nehézségeken is segíteni fognak.

Ebben a kérdésben külön tárgyalások lesznek és pedig az új iskolák fentartóinak tervbevetett értekezletének határozatai alapján.

A mostani tárgyalásokon néhány igen jelentős kérdés került közvetlen megoldásra. Így mindenképp

a tanítói és tanárképzés ügye.

A miniszter egy régebbi ígérete már kilátásba helyezte, hogy a zsidó tanítójelöltek részére az állami tanítóképzők keretén belül külön szekciót állítanak fel. Ez a terv a mostani tárgyalások során a megvalósulás stádiumába lépett és

valószínűleg Kolozsváron koncentrálnak a zsidó tanítójelölteket,

akik az itteni tanítóképző hallgatói lesznek. A zsidó iskolák mai tanítói kara részére egy nyári tanfolyam felállítását vették tervbe és pedig úgy, hogy a tanfolyamon a hallgatók román és héber speciális kiképzésben részesüljenek. A tanárképzés kérdésében Angheliescu miniszter ígéretet tett, hogy az egyetemeken új oktatási tervvel kapcsolatban a filozófiai fakultáson a héber tannyelv részére tanszéket, vagy legalább is lektorátust állít fel.

A zsidó liceumok magántanulóira

vonatközlőleg is folytak tárgyalások. Egy miniszteri rendelet ugyanis csupán az állami iskoláknak adja meg a magántanulók vizsgá-

tatásának jogát. E rendelet következtében például a kolozsvári Tarbutnak huszonhárom növendéke, akik részben héber, részben pedig a kisegítő nyelvül ez évre még megengedett magyar nyelven készültek a vizsgára, a már bevezetett román nyelven tanított tárgyakon kívül nem tudták a vizsgát letenni. Elvitathatatlan a zsidó iskoláknak az a joga, hogy saját, a minisztérium által approbált tantervük szerint készíthessék elő növendékeiket és ha ezeknek, bármely okból, magánvizsgát kell tenniük, az iskolájuk programja szerint tehessek azt le. Ezt a jogot Angheliescu miniszter is elismerte és ígéretet tett, hogy

mindazok a zsidó középiskolák, amelyek nyilvánossági joggal bírnak, saját magántanulóikat vizsgáztathatják, azonban magánvizsgákra hivatalos állami delegátust küldenek ki.

Ezeket a kérdéseket részletes memorandumban Angheliescu miniszter elé terjesztették, aki a memorandumokra approbációját már rá is vezette. A kivitel módjait meg tárgyalása Pteancu Sándor dr. erdélyi és bányászati vezérigazgató bevonásával és előterjesztése alapján történik, aki előtt ezeket a kérdéseket, amint már az Uj Kelet arról beszámolt, ismertették is. Pteancu kedd reggel érkezett meg Bukarestbe és a mai nap folyamán a memorandumok már tárgyalás alá is kerültek, úgy, hogy a legrövidebb időn belül rendeletileg szabályozzák a kérdések megoldását.

A bolgár forradalom felbomlással fenyegeti a neuillyi szerződést

Kemál kezét látják az államcsínyben. Törökország és Bulgária között helyreállt a szövetség? Hírek Sztambulinszky elfogatásáról. Jugoszlávia csapatait vont össze a bolgár határon

(Páris, június 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bolgár forradalom híre bombaként hatott az európai külpolitikában. Nemcsak a Bulgáriával szomszédos államok, de a nagyhatalmak is olyan eseménynek tartják a bolgár forradalmat, amelynek

következményei beláthatatlanok.

Francia hivatalos körökben sajnálják Sztambulinszky bukását. A kormány a helyzetet nagyon pesszimistikusan ítéli meg, mert a párisi szerb követ kijelentette, hogy a bolgár forradalom miatt

a Balkán békeje hajszálon függ.

Ugyanilyen komolyan látják a helyzetet Londonban is. Az alsóház keddi ülésén az egyik képviselő megkérdezte a kormánytól: tájékozva van-e a szófiai eseményekről. Curzon külügyminiszter kijelentette, megvárja a részletes jelentéseket és csak azután foglalnak állást. A legtöbb angol politikus attól fél, hogy a forradalom következtében a háború alatti helyzet áll elő Bulgáriában, németbarát pártok kerekednek felül és valószínű, hogy

Bulgária és Törökország között már létre is jött az új titkos szövetség.

Sokan Kemál kezét is benne látják a bolgár forradalomban. Amennyiben ez a kombináció igaz volna, a neuillyi békeszerződést, amely a Balkán-államok viszonyát utólagra szabályozta, komoly veszedelem fenyegeti.

Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy a jugoszláv kormány hétfőn elrendelte a részleges mozgósítást és már a keddre virradó éjszaka folyamán csapatokat koncentrált a bolgár határon.

A belgrádi kormány egyelőre azzal az ürüggyel él, hogy a csapatkoncentrációt a macedon bandák felszabadulása és várható garázdálkodása tette szükségessé. Egyidejűleg a jugoszláv külügyminiszter táviratban fordult az új bolgár kormányhoz és megkérdezte, tiszteletben tartja-e a macedon bandákra Sztambulinszkyvel Nisben kötött egyezményt. Válasz még nem érkezett.

Bent Bulgáriában az események pedig tovább forrnak.

Sztambulinszky parasztgárdái megkezdtek felvonulásukat a nagyobb városok ellen.

Az új kormány — mint ellenőrizhetetlen ruszcsuki

távirat jelenti — a komolyabb veszedelemnek az azal vagott elébe, hogy a lázító

Sztambulinszkyt elfogatta

és Petricibe vitette, ahol rendkívül szigorúan őrizteti. Egy másik távirat ugyanakkor azonban azt jelenti, hogy Sztambulinszkyt meggyilkolták. A közeli napok eseményei mindenesetre nemcsak Bulgária, hanem az egész Balkán sorsát eldöntik.

Kedden délelőtt távirat jelenti Szófiából, hogy Sztambulinszky falusi házában huszonegy millió értékű devizát foglaltak le. A távirat részletei arra engednek következtetni, hogy a bolgár helyzett

sokkal nyugtalanítóbb és komolyabb,

mint az első órákban hitték. Különösen az antant politikájára nézve káros a kormányváltás. Sztambulinszky tudvalevőleg antant-párti volt és ellenesége volt a németeknek. A uralomra jutott politikusok ellenben kifejezetten németbarátok. Utólag az is kiderült, hogy az ellenforradalom előidézésében a Bulgáriába menekült Wrangel-tiszteknek is nagy szerepük volt. Az emigráns orosz katonák, akik az országban időztek, valamennyien csatlakoztak az ellenforradalmi csapatokhoz.

Budapest, június 12. Stojanovics volt bolgár követ a következőképpen nyilatkozott a bolgár forradalomról.

— A forradalom Sztambulinszky erőszakos politikájának következménye. Nagyban hozzájárult a kitöréséhez a belügyminiszter legutóbbi proklamációja, amely így szólt:

„Halálra vagyunk ítélve. Körülöttünk gyilkosok járnak. De ha kormányunk tagjai közül bárkit megölnek, temetővé változtatjuk Szófiát.”

— Ez a nyilatkozat a rémületig fokozta a városi lakosság félelmét.

Hissen megtörténhetett volna, hogy egy elkeseredett polgár meggyilkolja az egyik minisztert. Az általános felháborodás, amely a proklamációt követte, adta meg az impulzust a forradalomnak.

A király szerepéről Stojanovics azt mondta, hogy fait accompli elé állították. Sokat szenvedett minisztereitől, akik nyíltan hirdették, ha kell, a királyra is lesújtanak.

Stojanovics nyilatkozata politikai körökben nagy feltűnést keltett.

1513

osógyár
Reg. Ford. 133

ES
űhely, Cluj
(június-ú.) 33.

enyeket is kielégítő
szönyegeket
technikai szönyegeket
állítását. 1540

5717
Rosenfeld J. Tg-
ureş (M.-Vásár-
kézműáru- és
nagykereskedő
te a Főter 20.
Lajos féle üzlet)

aru üzlet!

str. Reg. Maria 6

vonal
ia részére
N FIA

eaux-ban
söröngü ellátás.
1542

Táblaüveg, demyonokkorcsmai és mindennemű
üvegárak nagyraktára**Péter és Schwarcz**

Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér) 34

1518

Legelőnyösebb beszerzési forrás

**Nyári
nőruha modelljeimet
olcsó árban kiárulom****Gerőné Beck szalon,**
Deák Ferenc-utca 24

Lloyd 1790

1290

* Versenyhírek. Diana sósörmosz minden
vonalon győzött.**Lüster** saccó és mellények
Mosó ruhák
Tennisz nadrágok**Neumann M.**

cégnél Cluj,

Piața Unirei 14. Tel. 431.

1502

Krébsz J.börönd és sportcikk
árugyáraCluj, Str. Regele Ferdinand 77.
Gyár: Strada Bucovina 4 szám.GYÁRT: Utazó bőröndöt
Férfi nyári divatövet
Football-labdát
Lábszárvédőt
stb. stb.

Legelőnyösebb beszerzési forrás!

**Grünwald
és Steiner**
Női divat
különleges
segék
Cluj
Piața Unirei
12. áru háza

Tavaszi divatujdonságok:

BOERBERRY,
COVERCOOT köpenyre
és kosztümre, CSIKOS ANYA-
GOK ALJAKNAK nagy
választékban

1472

Készül az új termésrendelet

Az erdélyiek szempontjait érvényesíteni fognak

(Bukarest, június 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A liszt kiörlésére, szabad forgalmára és exportálás céljából mélyreható tanácskozások folytak most Bukarestben Sasu kereskedelemügyi miniszter és az érdekelte malomtulajdonosok képviselői között.

Sasu kereskedelmi miniszter eredeti terve az volt, hogy az új lisztrendeletben is fentartja a gabona maximális árát negyvenöt ezer lejrel vagononként. A kiörlés szabályozására az ötven százalékos kenyérliszt kiörlése volt a remélt alapelve. A napok óta tartó tanácskozások során a minisztert tartóhatatlanságáról meggyőzték. Különösen az Erdélyi és Bánáti Központi Malomszövetség fáradozik azon, hogy a gabona- és lisztállítás a közszükségleteknek megfelelően és a malomipart is kielégítően intéztesse el.

A Malomszövetség elnöke, Vasile Osvada mélyreható memorandumot dolgozott ki, amelyben a malomtulajdonosok kéri:

1. A gabona szabad forgalmát az egész ország területére.

2. A kiörlés szabaddá tételét. Ezzel szemben követelik:

3. A piaci gabonáért szabadságot a hadsereg és a tisztviselőszövetkezetek ellátásának biztosítása után.

4. A főlegesen kiörlött fehér- és luxuslisztak szabadkézbe való exportálását.

A tárgyalások, amelyekben a legjelentősebb szerepe Osvadának és Schauernek (Temesvár) van, még nem fejeződtek be, azonban valószínű, hogy a közelnapokban megjelenő termésrendeletben már érvényesülni fognak a malomszövetség képviselőinek érvei és álláspontjai is.

**Válasz a magyar parlamentben
a jugoszláv külügyminiszter
expozejára**

Vita a képviselői fizetések felemeléséről

(Budapest, június 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar politikai életet Nincsic jugoszláv külügyminiszter expozejája foglalkoztatja. Nincsic tudvalevőleg a belgrádi skuptsinában azzal vádolta meg Magyarországot, hogy folytatja a lakosság felfegyverzését és megtorló háborúra készül az utódállamok ellen. Nincsic expozeját a jugoszláv képviselők részéről Magyarországgal szemben súlyos kifakadások kísérték. Valóságos sértés-zuhattalág árasztották el a magyar kormányt, olyannyira, hogy a belgrádi magyar követ felkelt páholyából és elhagyta az üléstermet. Egyben még aznap táviratilag közölte Bethlennel a történeteket. A magyar miniszterelnök már másnap délelőtt válaszolt Nincsic beszédére a parlamentben. Visszautasította a jugoszláv külügyminiszter vádjait, amelyek — mint mondotta — mélységesen megdöbenték Magyarországot.

— Nem győzöm eléggé hangoztatni, — folytatta Bethlen — hogy a magyar kormány nemcsak a nagyhatalmakkal, hanem közvetlen szomszédaival is jó viszonyban akar élni. Azok a közbeszólások, amelyek Nincsic beszéde alatt a belgrádi skuptsinában ellentünk elhangzottak és az egyik szerb képviselőnek az a követelése, hogy a magyar követet azonnal internálják...

Petfi Gyula (szociáldemokrata): Ha Zalaegerszegben lehet internálni!...
Felkiáltások: Szégyelje magát!... Menjen Szerbiába!...

Bethlen (folytatja): Nincsic beszédét céltudatosnak kell tekintenünk. Ennek ellenére mi folytatni fogjuk eddigi politikánkat. Ez a támadás nem befolyásolhatja szándékunk őszinteségét. Ha azonban békés politikánk nem vezetne eredményre, ám tudja meg a világ, nem rajtunk múlott a béke fentartása.

Végül a miniszterelnök a külügyminiszterhez fordul és megkérdi, van-e tudomása Nincsic beszédének hiteles szövegéről.

Nincsic expozejának megvitatása után a parlament a képviselői fizetések felemelését tárgyalta. Javaslattal nyújtották be, hogy a képviselők fizetését ezer koronával emeljék fel.

Farkas Tibor független kiagazda ellenzi a fizetés felemelését.

A szocialisták kizárólagosnak: — Kéznyá maguknak, ezerholdasoknak!

Szabó József keresztényszocialista képviselő kéri, részesítsék a közellátásban a képviselőket is, éppanugy, mint a közti tisztviselőket.

A fizetés felemeléséről még nem döntöttek.

Nyugdíj helyett fizetés**A bukaresti semmitűzők kimondotta,
hogy az elbocsátott állami tisztviselő-
ket visszamenőleg tovább kell fizetni.
Feltűnést keltő elvi ítélet egy nyugdíj-
perben**

(Kolozsvár, június 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szenzációt keltő ítéletet hozott tegnap a bukaresti semmitűzők az erdélyi állami tisztviselők nyugdíj jogosultsága kérdésében. Erdélynek tudvalevőleg a magyar impérium alatt külön nyugdíj igazgatósága volt, amelyet azonban az impérium-változásokkor feloszlattak. Ennek az lett a következménye, hogy azoknak az állami hivatalnokoknak, akiket az impérium átvételkor elbocsátottak, még máig sem fizették ki a nyugdíjösszeget. Ugyanez történt az elhalt tisztviselők özvegyeivel és árváival is. Az érdekelte tisztviselők elbocsátásuk óta hivatalból-hivatalhoz fordultak, hogy nyugdíjukhoz hozzájussanak, de eddig minden fáradságuk eredménytelen volt.

Most azután egy nyugdíjper kaposán a bukaresti semmitűzők elvi ítéletet hozott az összes hasonló ügyekre vonatkozólag. Moldován György volt lugosi pénzügyigazgató, aki elismert nevű közgazdasági író, fordult a semmitűzőkhez azzal a kérésrel, hogy nyugdíját, amely elbocsátása, vagyis az impérium átvétel óta jár neki, fizessék ki. A semmitűzők helyet adott Moldován kérésének, mégpedig olyan formában, hogy mindaddig, amíg Erdélyben a nyugdíjügyeket nem rendezik, vagyis amíg a teljes nyugdíjkiutalás meg nem kezdődik, Moldovának visszamenőleg a rendes fizetése adandó. A semmitűzők elvi döntésként mondotta ki ezt az ítéletet, tehát nemcsak Moldovára, hanem arra a körülbelül kétezeröt száz elbocsátott tisztviselőre is vonatkozik, akik Moldovával együtt évek óta várnak nyugdíjukra. Ezek a hivatalnokok is igényt tarthatnak tehát fizetésükre attól az időtől kezdve, amikor elbocsátották őket, mindaddig, amíg teljes nyugdíjukat ki nem utalják. A semmitűzők alsó fórumain ennek értelmében az igényjogosultak sorozatos pere vesni kezdetét és ezek a perek előreláthatólag már csak az igényjogosultság megállapítására fognak szorítkozni. A semmitűzők elvi ítélete régóta húzóó és méltánytalan ügyeknek adott emberséges befejezést.

— Flammand egyetem Belglumban.
Brüsszelből jelentik: A belga szenátus törvényjavaslatot fogadott el, mely szerint a genti egyetemen a flammand nyelvet vezetik be.

* Brázay kölni víze a szoba levegőjét fertőtleníti, tisztítja, felfrissíti. Mindenütt kapható.

M E G N Y I L T Dr. Blumenfeldné és Deésy Gizella **M E G N Y I L T**
**női- és gyermek-
szalonja**
Strada Regina Maria (v.
Deák F.-u.) 42. sz. alatt
Kész modellek és mérték utáni ren-
delések jutányos áron. 5522

N. é. hölgyközönség figyelmébe ajánlom újonnan fényesen átalakított női

Kalapszalómat

Párisi modellek megérkeztek. Átalakításokat hozott kelméből is jutányosan vállalunk. Gyászkalapok 3 óra alatt készítenek!

Moskovits Rózsika(Aubon Marche)
Cluj, Str. Memorandului
(v. Unió-utca) 9. 1427
Masamod cikkek gyári
00 árban 00

(Bukaresti tudósítójától.) Európa figyelmébe ajánlom a háború után érkezett, Bulgáriában után érkezett, jes nűséggel urai maguk nem érzik elzűrés, forron Egyik a forrongó mozaikokban

Giurgiu szélés után eg hogy elvisz a mulva Borisz Itt már éreztömve szuronból látni a p

Ki akar csónakunkat, ditunk hátat lejjebb evezü

Kicsi bo Riadtszemü p értik, mi tört len válaszuk

Bela vá Odaérkezésünk szervezett par katonaságot. A a forradalmár hódolásra kény utközés során Jellemző, — egyformán jel igen sok paras Igy hódít az u

Viszontag A városba leh senkit sem eng noka, a forrada — ugy mondj beszél franciáú kérdéseikre fe

— A fo restaurálni. Az összes osztályo szorították bék napról-napra n

A forrad spontán kitéré hatalmak segít szabadulhasson már az összes foglaltak állást ujjáépítésén.

A beszélg a ruszosuki vá — Hogy kérdezzük tőle. — Nem kezatlanságát. — Zao

elgondolkozva verzié is van

Ugyanez Sztambulinszky — Megg — aki látta is szokni is látta között rejtőzkö

— Sztan névhez tapadt ménykednek a hajtja vissza a vét lehet legst

Sok kére Elményeit mes — Mihai Sztambulinszky

A forrongó Bulgárián keresztül...

Zürzavar és tájékozatlanság az egész országban

(Bukarest, június 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Európa fáradt szemének napok óta új figyelmivalója van. A polgárháború tüze, amely a háború befejezte óta szeszélyes összevisszaságban hol itt, hol ott lobban lángra, legutóbb Bulgáriában ütötte fel fejét. A sűrű egymásután érkező táviratokból nem bontakozik ki teljes nüsséggel az ország új képe. Az állam új urai maguk is bizonytalanul tapogatóznak, még nem érzik eléggé szilárdnak a talajt. Bulgária zürös, forrongó ország képét mutatja.

Egyik bukaresti újságíró keresztül utazta a forrongó országot. Megfigyeléseit filmszerű mozaikokban rögzíti le.

Bolgár partok mentén

Giurgiuban szállunk csónakba. Sok rábeszélés után egyik halászcsonak vállalkozott arra, hogy elvisz a szomszéd partokig. Rövid félóra múlva Borisoff bolgár faluhöz ér a csónakunk. Itt már érezni az események szelét. A falu tömve szuronyos forradalmárokkal, a csónakból látni a parti őrséget is.

Ki akarunk kötni. Az őrség észreveszi a csónakunkat, sortűzet irányít rá. Sietve fordítunk hátat a barátságatlan vendéglátóknak, lejjebb evezünk a Dunán.

Kicsi bolgár falunál köt ki a csónakunk. Riádt szemű parasztok csudálkoznak ránk. Nem értik, mi történt. Minden kérdésre egyetlen válaszuk van: *Igy határozták el Szófiában.*

Harc a parasztok és a katonaság között

Bela városban már többet tudunk meg. Odaérkezésünk előtti napon a zöld gárdákba szervezett parasztok fegyverrel támadták meg a katonaságot. A parasztoknak csak fegyverük volt, a forradalmár katonaság gépfegyvertüze meghódolásra kényszerítette a parasztokat. Az összeütközés során igen sok paraszt vesztette el életét. Jellemző, — és ez talán az összes forradalmakra egyformán jellemző — hogy az összezsepás után igen sok paraszt csatlakozott a forradalmárokhöz. Így hódít az új bolgár forradalom.

Ruszosokban

Viszontagságos ut után Ruszcuk elé érünk. A városba lehetetlen bemenni. A forradalmi őrség senkit sem enged be a városba. Az őrség parancsnoka, a forradalmárok egyik vezére Teodoroff, aki — úgy mondják — doktriner kommunista. Jól beszél franciául. Igen rezervált és nehezen akar kérdéseinkre felelni.

— A forradalmunk a demokráciát akarja restaurálni. Az agráriusok terror alatt tartották az összes osztályokat, de különösen a demokráciát szorították bélyébe. A bolgár nép elégedetlensége napról-napra nőtt.

A forradalom csak a felhalmozott keserűség spontán kitérése volt. Reméljük, hogy a nagyhatalmak segíteni fogják Bulgáriát, hogy megszabadulhasson Sztambulinszky zsarnokságától. Ma már az összes bulgáriai pártok a forradalom mellett foglaltak állást és egyetértve dolgoznak az ország újjáépítésén.

A beszélgetés közepette jelenik meg Petkoff, a ruszcuki városparancsnok.

— Hogy alakult meg az új kormány? — kérdezzük tőle.

— Nem tudom — árulja el hirtelen tájékozatlanságát.

— Zaccoff a miniszterelnök — mondja aztán elgondolkozva vagy talán Melitiki rektor. Két verzió is van — teszi aztán hozzá magyarázólag.

Ugyanezzel a tájékozatlansággal beszélnek Sztambulinszky sorsáról.

— Meggyilkolták, — bizonykodik az egyik — aki látta is holtan, de olyan is akad, aki szökni is látta. Sokan úgy tudják, hogy falvak között rejtőzködik és összeesküvést sző.

— Sztambulinszky, — mondják. És érezni a névhez tapadt nimbuszt. Félnék tőle. Meghalt, reménykednek a forradalmárok. Visszajön még, sőt hajlja vissza a százezernyi paraszttömeg. Az ő nevét lehet legsűrűbben hallani.

A rendőrfőnök átka

Sok kérésre Petkoff bekalauzol a városba. Elményeit meséli:

— Mihailov, a város volt rendőrfőnöke — Sztambulinszky egyik legelkezdőbb híve — mikor

lefegyverezték, szörnyű átkozódásra fakadt: „A ti forradalmatok — ordította — vérbeful. Holnap jönnek a parasztok, akik testben és lélekben egyek Sztambulinszkyvel és porrázúznak benneteket. Nyomotok sem marad.”

Petkoff borzadva emlékszik vissza Mihailov szavaira.

— Mihailovot még a helyszínen kivégeztük, — teszi hozzá sötéten. — Különb is — nyugtatja meg saját magát — a kormány az egész országban ostromállapotot rendelt el. A statáriális rendelet szerint azokat a polgárokat, akik nem engedelmessékednek a forradalmi komiténak, rögtön kivégzik.

Féléráknént plakáton adják tudtára Ruszcuk lakosságának a kormány határozatait. Ezek az intézkedések természetesen illuzórikusak, mert egyelőre senki sincs, aki a rendeleteket végrehajtsa. Megtudjuk, hogy a kormány maximális árat rendelt el, felemelte a tisztviselők fizetését, elrendelték az idegenek ellenőrzését és a polgári lakosság lefegyverzését.

Radoslavoff visszajön?

Széliében-hosszában beszélnek Ruszcukban, hogy Radoslavoff, akit Sztambulinszkyék tudvalevőleg halálra ítélték, vis zater Bulgáriába. Tudnivaló, hogy Radoslavoff résztvett a forradalom előkészítésében. Hivatalos körök úgy tudják, hogy a jelenlegi forradalmi kormányt átszervezik, úgy hogy az összes pártok képviselve legyenek a kormányban. Ennek a kormánynak elnöke állítólag Radoslavoff lenne.

A forradalmárok bizakodva terjesztik egymás között a siker híreit. De már a rémhírek is lábrakaptak. Szervezkednek a parasztok, jön a zöld gárda — hallani itt-ott.

Óriásira nyulik a nappal. A város szívére pattanásig feszül. Sokan ébren kiálodják végig az éjszakát, mert senki sem tudja, mit hoz a holnap.

Valeanu államtitkár Kolozsváron

Az államosított Szamosvölgyi Vasut alkalmazottai nem tartoznak az államvasutak kötelékébe. A volt Szamosvölgyi a jóvátételi bizottság elé idézteti a CFR-t.

(Kolozsvár, június 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombaton reggel Hosszu János kolozsvári CFR. üzletvezető inspekciós körútra indult, de Nagyváradról visszahívták, mert időközben Valeanu közlekedéstudományi államtitkár és Reulescu, a volt magánvasutak igazgatója Kolozsvárra érkeztek. Hosszu üzletvezető kíséretében a bukaresti kiküldöttek végigjárták a Szamosvölgyi vasutvonalat, hogy a tényleges átvételhez szükséges információt és adatokat beszeressék.

Désen a vasutasok küldöttsége járult Valeanu államtitkár elé és előadta a volt Szamosvölgyi személyzetének súlyos sérelmeit. Február elseje óta folyton ígérték, hogy a vasutasokat sürgősen inkadrálni fogják a CFR. státusába. Ez azonban mai napig sem történt meg, amit Bukarestben azzal indokoltak meg, hogy az átadási egyezmény aláírása nélkül az állam nem veheti át a Szamosvölgyi alkalmazottait. Emiatt a vasutasok még mindig a régi fizetést kapják, ami átlag ezer lejjel kevesebbet jelent a CFR. fizetésénél, azonkívül el estek az április elsején folyósított 150 millió póléktól. A vezérigazgatóság rendelete szerint a Szamosvölgyi személyzetnek is részesednie kellett volna a fizetésemelésben, de mert nincsenek inkadrálva s külön rendelet sem jött erre vonatkozólag, a kolozsvári üzletvezetőség nem fizette ki nekik a pólékokat. A fokozódó drágaság nyomorba juttatta a nehéz szolgálatot teljesítő vasutasokat, akiknek Valeanu tábornok-államtitkár megígérte, hogy a májusi fizetés felét hajlandó előlegképpen engedélyeztetni addig, amíg az inkadrálás megtörténik.

Ma délelőtt Hosszu üzletvezetőt kereste fel a Szamosvölgyi vasutasok deputációja, amely bejelentette, hogy a Valeanu államtitkár által proponált előleg nem fogadhatják el. Ez az összeg vonatkozásában maximum 150—200 lej, a főtisztviselőknél maximum 720—800 lej, ami egyáltalán nem javítana a vasutasok rossz anyagi helyzetén. Ehelyett kérték, hogy a

fizetésemelés nyolcvan százalékát folyósítsák nekik előlegül, de ugyanakkor függetlenítsék az inkadrálásukat a Szamosvölgyi tényleges átvételétől, amely ugye lehet meg sem történik, mert a svájci részvényesek a jóvátételi bizottság döntését akarják kikérni. S ezt a vasutasok nem várhatják be, mert súlyos károsodást jelentene számukra, minthogy a jelenlegi és az államvasuti fizetések között majdnem százszázalékos differencia van.

Hosszu üzletvezető megígérte, hogy a vasutasok kívánságát pártolól fogja felterjeszteni s már ma táviratban kérte a bukaresti vezérigazgatóságot, hatalmazza fel a pólék nyolcvan százalékának ki fizetésére s arra, hogy a volt Szamosvölgyi személyzetét már július elsejére a CFR. rendes alkalmazottai közé sorozhassa be.

„Politikáról majd máskor...”

Interju Florescu igazságügyminiszterrel

(Kolozsvár, június 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Impozáns külső keretek között tartották meg ma délelőtt az igazságügyügyi nyomda felavató ünnepségét. Az ünnepségen Florescu igazságügyminiszter képviselte a kormányt. Délelőtt fél tizenegy órakor vette kezdetét az ünnepség. Az igazságügyminiszter a reszort főtisztviselőinek kíséretében legelőször is a nyomda helyiségét látogatta meg. Pontban fél tizenegy órakor a jelenlevők ovációja közepette Florescu igazságügyminiszter sajátkezüleg elindította a sajtógépet.

Tizenegy órakor a tábla tanácstermében Florescu miniszter elnökletével diszközgyűlés volt, amelyen a miniszter a bírák és az igazságszolgáltatásnak az állam életében fontos szerepét esetezte. Délben a Newyork éttermében a miniszter tiszteletére szánteritikes bankettet rendeztek. A banketten a pohárköszöntők egész sora hangzott el és az egybegyűlteket lelkesen ünnepelték a minisztert, akit délután Petala tábornok látott vendégül.

Este hét órakor a miniszter Petala tábornok kíséretében autón az állomásra hajtatott, ahol az igazságügyi reszort főtisztviselőinek küldöttsége várta. A miniszter az ünnepi hangulat okozta ruganyos jókedvvel ugrik ki autójából, szívélyesen üdvözlö a küldöttség tagjait, majd az újságírók csoportja felé tart.

— Nos uraim — szolgálhatok valamivel? — kérdi.

— A kormány és a liberális pártól elterjedt válsághírekről szeretnénk miniszter ur véleményét hallani.

A miniszter jókedvű arca elborul, kezével elhárító mozdulatot tesz.

— Hagyjuk a politikát uraim, ünnepelni jöttem, gyönyörű volt az ünnepség.

— Talán a parlament őszi munkájának előkészületeiről mondana valamit miniszter ur?

— Az őszi parlamenti ülészek? Addig még meg is halhatunk. Különb addig még tiszser is is jövök Kolozsvárra.

— Az uzoratorvény — próbálkozunk újra. A miniszter ideges.

— Hagyjuk ezt most uraim. Kérdezzenek inkább valamit az ünnepségről.

— Ott voltunk, szép volt, erősítjük meg mi is. Nem-e akar üzenni valamit miniszter ur a nemzeti kisebbségeknek?

— Üzenni? Nem. Tettünk érték. Most jövök székelyföldről, felavattuk a székely bíróságokat. A Székelyek lépten-nyomon ünnepeltek engem és a kormányt. Bandériumokkal fogadtak, hétszánteritikes bankettet rendeztek. Székely parasztok könnyes szemmel köszönték meg nekem meg a kormánynak, hogy újra visszaállítottuk a székely bíróságokat. — Nagyon szép volt. Most ünnepségekről jöttem, — mondja nagyon kedvesen — majd máskor beszélünk politikáról is.

Háromszorosan tuljegyezték az osztrák kölcsönt

Bécs, jun. 12. Zimmermann szövetséges főbiztoshoz távirat érkezett, amely közli, hogy Londonban az osztrák kölcsönjegyést, minthogy hátfőn déli tizenkét óráig háromszorosan tuljegyezték a kibocsátott összeget, lezárták.

da ellenzi a
— Kénya
sta képviselő
pviselőket is,
m döntöttek.
.....
fizetés
mondotta,
isztviselő-
ell fizetni.
ny nyugdíj-
Kelet tudó-
zott tegnap a
mi tisztviselő
lynek tudva-
lón nyugdíj-
az impérium-
lett a követ-
vatalnokoknak,
csátottak, még
egyet. Ugyanez
yeivel és árvái-
bocsátásuk óta
nyugdíjhoz
adásuk ered-
kaposan a bu-
osott az összes
ldován György
mert nevű köz-
békhez azzal a
ly elbocsátása,
r neki, ficsasák
ldován kereso-
hogy mindaddig,
nem rendezik,
mag nem kez-
a rendes fizet-
döntésként mon-
sak Moldovára,
stáz elbocsátott
ldovánnal együtt
a hivatalnokok
kre attól az idő-
sket, mindaddig,
ntalják. A sem-
lmében az igény-
esdetét és ezek a
igényjogosultság
A semmitőszék
tánytalan ügyek-
Belgiumban.
enátus törvény-
szerint a genti
ezetik be.
a levegőjét fertőt-
t kapható.
sy Gizella
mek-
aria (v.
z. alatt
atáni ren-
5522
be ajánlom ujon-
ott női
omat
alakításokat ho-
állalunk. Gyász-
szülnek
bszika
che)
dului
1427
gyári
oo

Öt német polgárt agyonlőttek Dortmundban

Véres jelenetek Dortmund utcáin. Hitler megterülésre szólítja fel a bajorokat. Gurzon bejelentette Saint Aulairnak: — Utaink elválnak

(London, június 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Dortmundból közlik hivatalosan: A meggyilkolt két francia tisztet hétfőn eltemették. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy

a tiszteket nem német polgárok ölték meg. Az orvosi vizsgálat eredménye: karabélyból eredő sebek. Az államügyészség ötmillió márk jutalmat tűzött ki a tettesek kézrekerítésére. A francia megszálló csapatok általában a németeket vádolják a gyilkossággal. Az utcákon óránként fordulnak elő incidensek. A katonák rendkívül provokáló magatartást tanúsítanak a lakossággal szemben. Hétfőn este ez a gyanúsító magatartás véres összetűzésre vezetett. Néhány francia katona utánakiáltotta egy német társaságnak:

— Gyilkosok! Ti öltétek meg a két tisztet! A németek hátrafordultak és visszautasították a vádat. Konfliktus keletkezett, amelynél rövid pár perc alatt Dortmund egész lakossága jelen volt. A németek provokálták az őrzőjáratot, mire a katonák fegyverükhöz nyultak és belelőttek a tömegbe. Öten a helyszínen meghaltak,

sokan megsebesültek. A rend csak a késő éjjeli órákban állt helyre. A német lakosság hangulata nemcsak a Ruhr-vidéken, a közeli Bajorországban is rendkívül ingerlékeny. Münchenben vasárnap a hazafias egyesületek ünnepséget rendeztek a francia által kivégzett Schlageter emlékére. Az ünnepségen megjelent Ludendorff tábornok is. Az emlékbeszédet Hitler tartotta, aki szemére hányta a tömegnek, nem érdemi meg, hogy Schlageter meghalt érte.

— Keljünk már egyszer fel! — kiáltotta le Hitler az elmélyenről — ne nézzük tétlenül a franciák kegyetlenkedéseit.

Londonban és Párisban ebben a feszült atmoszférában tárgyalják az új német javaslatot. A franciák

kitartanak merevségük mellett. — Nem tárgyalunk! — írják a lapok. — Tessék előbb beszüntetni a passzív ellenállást. — Csapás Londonban kerekedett felül az angol hidegvér. Curzon úgy látszik nem befolyásoltatja magát a dortmundi gyilkosságtól. Saint Aulaire francia nagykövét hétfőre megjelent nála és neki is kijelentette:

— Utaink elválnak.

Az angol sajtó fel van háborodva, hogy a franciák elégtelennek és nevéstésesnek tartják azt a német javaslatot, amely Németország egész közgazdasági életét az adósságok megfizetésének szolgálatába állítja. És a sajtó, főleg a „Westminster Gazette“ levonja a következtetést. — El Franciaországtól. Saint Aulaire most azon dolgozik, hogy Angliát közös válszadásra bírja. Curzon a francia követ fogadása után este hat órára minisztertanácsot hívott össze.

Ekkor döntenek véglegesen Anglia magatartásáról.

Cuno kancellár hétfőn beszédet mondott Münsterben, ahol azt állította, hogy a ruhrvidéki passzív ellenállás a lakosság önkéntes elhatározásából folyik. Ezzel szemben Párisban meg vannak győződve arról, hogy a passzív ellenállás berlini parancsra történik. A „Matin“ idézi Severin belügyminiszter januári rendeletét, amelyben utasítást adott a ruhrvidéki német lakosoknak a passzivitására. A dortmundi rendőrségnek kedden több német polgár

eltűnését

jelentették be. Az eltűnések valószínűleg a két francia tiszt meggyilkolásával vannak összefüggésben. A hatóságok nem tudják, azokról van-e szó, akiket a franciák hétfőn este agyonlőttek, vagy akiket letartóztattak. A városi tanács ülést tartott, amelyen elítélte a francia tisztek meggyilkolását, de tiltakozott a megtörtént intézkedések és az öt német polgár agyonlövetele ellen.

A mai valutapiac

Zuhan a magyar korona. Emelkednek a nyugati devizák. A márká esik

(Kolozsvár, június 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar korona, amint az előrelátható volt, ismét zuhan. Tegnap 850 volt Zürichben, a mai nyitáskor 850-re esett, ezt az árfolyamát a zárlatnál is megtartotta. Az esés nem keltett nagy meglepetést, mivel további esést várnak, a kereslet lecsökkent. A magyar korona zürichi esését teljesen visszatükrözi a budapesti tőzsde árfolyamai. A külföldi értékek jelentősen emelkedtek. A nyugati devizák emelkedése, a kereslet megnövekedése következtében, tovább tart, különösen svájci frankot és font sterlinget kerestek. A német márká tegnapi szilárdulása után ma újból esett, két és fél pontot veszített értékéből a mai zürichi tőzsdén. Berlinben a külföldi értékek paritás fölé emelkedtek.

Irányzat: Lejben hullámlás, márkában, magyar koronában esés.

Június 12-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

- 3500—3700 magyar koronát,
- 35600—36000 osztrák koronát,
- 7-88—7-89 francia frankot,
- 2-75—2-76 svájci frankot,
- 0-50—0-50 1/2 dollárt,
- 10-81—10-82 olasz lírát,
- 40800—40950 német márkát.

Valutapiac június 12-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1280, London 915, Newyork 198, Róma 930, Zürich 3600, Prága 595, Bécs 28-75, Budapest 3-85, Berlin 26 1/2.

Bukarest. Valuták: Márka 30—40, léva 140—150, török líra 110—115, font sterling 890—900, francia frank 1320—1340, svájci frank 30—36, líra 900—910, drachma 270—280, dinár 210—220, dollár 200—203, Napoleon 700—725, osztrák korona 29—30, magyar korona 425—450, cseh korona 590—600, lengyel márká 38—40.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 68—67 1/2, Newyork 556 1/2—558 1/2, London 2567—2568, Páris 3580—3575, Milano 2585—2585, Prága 1660—1660, Budapest 8-50—8-50, Belgrád 620—620, Bukarest —, Varsó 87—87, Bécs 78 1/4—78 1/4, Bécs leányeggett —.

Berlin. Nyitás: Róma 3320, London 379000, Newyork 82125, Páris 5300, Zürich 14750, Prága 2450, Bécs —, Budapest —.

Berlin. Zárlat: Róma 3335, London 385000, Newyork 84250, Páris 5430, Zürich 15160, Bécs 1875, Prága 2560, Budapest 1200.

Páris. Nyitás: London 7180, Newyork 1556, Berlin 20, Róma 7200, Prága 4650, Bukarest 805, Zürich 280.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 21700, lej 31—33 1/2, font sterling 28240—28940, márká 750—795, olasz líra 284—296, francia frank 391—406, szokol 182 1/2—189 1/2, svájci frank 1100—1135, osztrák korona 860—890, dinár 6100—7050, dollár 6120—6295, lengyel márká 960—1014.

ZSIDÓ KÖZÉLET

Templomi adakozás Besztercén a zsidó Árvagondozó javára. Besztercéről jelentik: Az itteni zsidó hitközség kezdeményezésére Beszterce valamennyi zsidó templomában a Tóra elé hívásokat a zsidó Árvagondozó javára árverezték el. Egyetlen szombat hateret lej bezott a Joint által létesített egyesületnek. Hír szerint más városokban is terbevetették az Árvagondozó ezuton való támogatását.

Resica csatlakozott az egységes sajtóakcióhoz. A bánáti zsidóság nagygyűlésének felhívására Resica ortodox hitközsége csatlakozott az Uj Kelet-akcióhoz. A csatlakozást táviratilag Lebovics Mór hitközségi elnök jelentette be.

Pályázat

Sannicolaul-mare-i (nagyszentmiklósi) izr. hitközségnél betöltendő

metsző-előimádkozó-mohol

állásra pályázat hirdetik: Javadalmazás: Évi 1500 Lei, 400 kgr. liszt, fél vagon fa, félsechite, szabad lakás és a szokásos mellékjövendelmek. Utiköltség csak a meghívottnak térítettik meg.

Dr. Tegner Vilmos hitk. elnök

Üzlet-áthelyezés!

Rosenfeld J. Tg.-Mureş (M.-Vásárhely) kézműáru- és szövőfonal nagykereskedő üzletét áthelyezte a Fötér 20. sz. alá (volt Szilágyi Lajos féle üzlet)

Szülők, iskolák figyelmébe!

Megjelent!

KABBALISTÁK ÉS CSODATEVŐK

LEGENDÁK SZENT EMBEREKRŐL

A legszebb iskolai ajándékkönyv Nevelő és szórakoztató olvasmány

Diszes kiállításban ára füzve 24 lei, kötve 40 lei. Iskolák, egyesületek és csoportok engedményt kapnak. Könyvkereskedőknek magas rabatt.

Az „Uj Kelet“ könyvosztálya, Cluj Strada Baron L. Pop 10.

Még sehol és soha nem voltak kaphatók készen olyan kitudó öltönyök, felöltők, fiuruhák, mint most KATZ és MENDEL cégnél Cluj, Fötér 10. szám. Szövetek nagy választékban.

Hámozott narancs darabja 2 lejért kapható LÉB FIVÉREKNÉL Piața Mihai Viteazui (Széchenyi-tér) 8.

Harisnya, koztyü és kötött-árukülönlegességek eredeti gyári árban BLATT kötött-szövött áruháza Cluj-Kolozsvár, Fötér 13.

Szerda, 1923 június 13
HI
Az Uj Kelet az egyetem napilapja.
Az Uj Kelet cikkeinek a jelölésével engedély...
Előfizetési árak: Egy hó...
Félévre 320 lei, egész...
Felelős szerkesztő: Mart...
— A lakbérlet...
lakáshivatalba. A b...
tes, a kolozsvári lakb...
beszüntette. Erre a l...
damot intézett a belt...
nesou prefektus vitt l...
iratban a hivatal fen...
indokolta meg. A m...
megszüntetésétől elállo...
helytett, hogy a l...
lakbérleti hivatal egy...
intézésére új szövet...
vici rendőrprefektus é...
résztételével a prefek...
kezet lesz.
— Uj országos...
irtuk, hogy az ip...
getlenül három kazá...
az országban. Az el...
ron székel, ahová D...
kazanfelügyelővé. A...
osztva Busek felügy...
második felügyelő...
vezetője Cerciu m...
Beck felügyelő, Ter...
madik felügyelő...
mérnök vezetése me...
— A zsilvölgy...
pöre a kincstár ell...
gyar koronapénz be...
millió lejjel maradt...
nak, amely emiatt...
Három év után most...
dagadt aktacsomót...
küldte meg a dévai...
a munkások követel...
— Arad megy...
kivinni. Aradról...
aránytalan drágulás...
vizsgálat megállapít...
ket a maximális ár...
att más vármegyék...
állott élelmiszerhiár...
ispáni hivatal meg...
Arad megyéből való...
— Óriási ár...
dén. Budapestről je...
áremelkedés mutat...
vállalatok teljes erő...
tékének felemelésén...
deklódés mutatkozik...
séggel felszoktette...
koronával emelked...
hansse volt, a buza...
drágult. A malnok...
árát kilogramonként...
— Június 2...
északi sarkra. Ha...
Roald sarkutazó és...
leg június 20-án k...
gatja egy német se...
nevü norvég gőzös...
dult el. A gőzösn...
északsarki utra kés...
hogy Amundsennek...
esetben, ha a meg...
meg a Spitzbergákr...
— Az agrár...
lenőrzése. Circu...
titkár tegnap K...
célból, hogy az e...
tását ellenőrizze...
lépett Petrini ko...
szortfőnökkel, aki...
Erdélyt.
— A buka...
a királynénál...
királyné ma k...
Kandelt és Ber...
hitközség elnökei...
tórium létesítésér

HIREK

Ar Uj Kelet az egyetemes erdelyi és banskai zsidóság napilapja.
 Ar Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
 Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei félévre 320 lei, egész évre 620 lei.
 Felelős szerkesztő: Marton Ernő dr.

A lakbérleti hivatalait beolvasztják a lakáshivatalba. A belügyminiszter, mint ismeretes, a kolozsvári lakbérleti bizottság működését megszüntette. Erre a lakbérleti bizottság memorandumot intézett a belügyminiszterhez, melyet Stefanescu prefektus vitt le Bukarestbe. Ebben a felirásban a hivatal fenmaradásának szükségességét jelölték meg. A belügyminiszter a bizottság megszüntetésétől elállott és utasította a prefektust, hogy a rendőrségi lakáshivatal és a lakbérleti hivatal egységesítésével a lakásügyek intézésére új szervezet létesítsen. E tárgyban Popovici rendőrprefektus és Ivan lakáshivatali elnök részvételével a prefektus szeptember 13-án értekezlet lesz.

Uj országos kazánfelügyelőségek. Megintuk, hogy az ipari felügyelőségektől függetlenül három kazánfelügyelőséget szerveztek az országban. Az első felügyelőség Kolozsváron székelt, ahová Dávid Damján neveztek ki kazánfelügyelővé. A felügyelőséghez van beosztva Busek felügyelő, Brassó székhellyel. A második felügyelőség Nagyvárad, amelynek vezetője Cerciu mérnök. Ide van beosztva Beck felügyelő, Temesvár székhellyel. A harmadik felügyelőség Kisenevben azékel Torn mérnök vezetése mellett.

A zsvölgyi bányászok negyedmillió póré a kincstár ellen. Déváról jelentik: A magyar koronapénz beváltásakor a kincstár negyedmillió lejrel maradt adós a zsvölgyi munkásságnak, amely emiatt pört indított az állam ellen. Három év után most a kormány az időközben megadagát aktacsomót e héten azzal az utasítással küldte meg a dévai pénzügyigazgatásnak, hogy a munkások követelését fizesse ki.

Aradmegyéből nem lehet élelmiszert kivinni. Aradról jelentik: Az élelmiszerek árnyaltan drágulása ügyében indított hatósági vizsgálat megállapította, hogy az élelmiszereket a maximális árak alól való mentesítés miatt más vármegyékbe vitték ki. Az így előállott élelmiszervehiány megszüntetésére az alispáni hivatal megtiltotta az élelmiszereknek Aradmegyéből való kiszállítását.

Óriási áremelkedés a budapesti tőzsdén. Budapestről jelentik: A tőzsdén kedden óriási áremelkedés mutatkozott. A kereskedelmi és ipari vállalatok teljes erővel dolgoznak részvényeik értékelésének felelősségén. A részvények iránt nagy érdeklődés mutatkozik, ami az árakat lázas heveséggel felszoktatta. A Ganz-Danubius egymillió koronával emelkedett. A gabonapiacra szintén hausse volt, a buza több mint ezer koronával megrágult. A malnok ennek következtében a liszt árát kilogramonként tizenhat koronával felemelték.

Junius 20-án repül Amundsen az északi sarkra. Hamburgból jelentik: Amundsen Roald sarkutazó északsarki repülőutját valószínűleg junius 20-án kezdi meg. Vállalkozását támogatja egy német segítőexpedíció, amely a Mercur nevű norvég gőzösön a hamburgi kikötőből ma indult el. A gőzösön két tapasztalt pilóta külön-külön északsarki utra készült repülőgépet visz magával, hogy Amundsennek segítségére legyenek abban az esetben, ha a meghatározott időben nem érkezne meg a Spitzbergákra.

Az agrárreform végrehajtásának ellenőrzése. Circulescu földmivélsügyi államtitkár tegnap Kolozsvárra érkezett abból a célból, hogy az erdélyi agrárreform végrehajtását ellenőrizze. Az államtitkár érintkezésbe lépett Petrini kolozsvári földmivélsügyi rezortfőnökkel, akivel együtt be fogják utazni Erdélyt.

A bukaresti zsidó hitközség elnöke a királynénál. Bukarestből jelentik: Mária királyné ma kihallgatáson fogadta Ascher Kandel és Berkovits bankárt, a bukaresti hitközség elnökeit, akik egy tüdőbeteg-szanatórium létesítésére nagy alapítványt tettek.

A kolozsvári országos állatvásár. Junius tizedikén, vasárnap kezdődött Kolozsváron az országos állatvásár, amely hétfőn folytatódott és kedden is még tartott. A felhajtás igen nagy volt, az árak azonban ennek ellenére is magasak és tovább tartják magukat. Az ökrök kilója 18-24 lej, elsőrendű tehén 14-18, másodrendű 10-14 és harmadrendű 8-10 lej között váltakozott. A magas marhaárak annak tulajdoníthatók, hogy a junius elsőjével a kivétel, ha korlátozott mértékben is, de megindult és a külföldön igen jó árakat kínálnak az exportállatokért. Szerdán, 13-án kirakodó áruvásár lesz Kolozsvár területén.

Eljárás Cocea ellen. Bukarestből jelentik: Az ügyészség eljárást indított Cocea ellen, aki több hírlapi cikkben megsértette a királyi családot.

Sztrájk egy vagonjavítógyárban. Temesvárról jelentik: A ferdinandsbergi vagonjavítógyár munkásai anyagi követelések miatt sztrájkba léptek. A munkások panasza, hogy október óta nem kapták meg az ígért ruhapénzt, továbbá a többi, a fizetések után járó pótlékokat. Az aradi kerületi felügyelőség jelentése alapján a munkaügyi minisztérium egy vegyes bizottság által eszközölt vizsgálatot rendelt el, amelyben a munkások, a vasutagazgatóság, a munkaadók és a kormány egy-egy megbízottja foglalnak helyet. A ferdinandsbergi gyár igazgatósága azt állítja, hogy a munkások jogos követeléseinek azért nem tudott eleget tenni, mert az állam a gyárnak járó négy millió lejnyi becsült, amellyel állami szállításokért tartozik, a mai napig nem váltotta be.

Nagy kedvezményt ad az Uj Kelet könyvsztyála az Uj Kelet olvasóinak, amikor előfizetést nyit a Kadima Könyvtár első sorozatára, amely három kötetből áll. Szokolov nagyszerű tanulmánya az új zsidóról, Max Nordau értekezése az asszimilációról, Solem Alejehem regénye és vidám karcolatai és végül a legértékesebb zsidó legendák gyűjteménye van e könyvsorozatban. A három kötet bolti ára fűzve 59 lej, kötve 95 lej. Előfizetésben fűzve 45 lej, kötve 75 lej.

Felemlik a petróleumtermékek árát. Bukarestből jelentik: Az ipari és kereskedelmi miniszter hozzájárult a petróleumtermékek árának felemléséhez.

Becsületszava köti Nagyváradról. Megintuk, hogy a bukaresti színészeti tanácskozásokon négy színházigazgató elgáncsolta az erdélyi magyar színészek egyesületét. A négy igazgató most egygyel gyarapodott. Szabó Pál aradi színházigazgató egyik aradi lapban írott cikkében kípattantotta, hogy a színházigazgatók bizalmas értekezletén Gróf László, a nagyváradai színház új igazgatója is résztvett. Gróf László munkatársunk kérdésére kijelentette, hogy a megbeszélésen jelen volt, de becsületszava köti és így annak lefolyásáról semmit sem mondhat.

Egy szerelem története. Dicsőszenmártonból jelentik: A Kárpáti-szállodában öngyilkossági szándékból marólugot ivott Sz. Olga huszonöt éves orvosnővendék, Sz. József főőrzsorvos leánya. Súlyos belső sérülésekkel szállították be a kórházba, hol az alkalmazott gyomormosás után állapota jobbra fordult. Több hét óta lakott a Kárpáti-szállodában. A szerencsétlen leány még lázas, de a veszélyen már túl van. A rendőrség előtt tett vallomása szerint a legutóbbi időben Kolozsváron hivatali alkalmazásban volt. Ezelőtt három héttel Dicsőszenmártonba utazott, miért, azt nem mondta ez és szobát bérelt a Kárpáti-szállodában. Ott ismerkedett meg egy hivatalnokkál, akivel eljegyezte magát. A leány a múlt héten vőlegénye kíséretében Kolozsvárra utazott, ahol dr. Ploska ügyvéd irodájába anyai örökségének, 600.000 lejnek a felvételét sürgette meg. Állítása szerint ez az összeg már ki volt utalva. Hazaérkezve, a vőlegény lakásán annak törvényes feleségét találta. A leány bánatával újra bevonult a Kárpátiba, ahol marólugot ivott.

Leégett egy malom Bukarestben. Bukarestből jelentik: Tegnap este a Lailla Bally malom leégett. A kár hatmillió lej. A rendőrség nyomozást indított a tűz okának kiderítésére.

Megölte a villamosáram. Tegnap este a harkos kimeneteli szerencsétlenség történt Guráti Árpád kolozsvári pék Deák Ferenc-utca 30. alatt sötétjében. Bolyánszky György harmincöt éves segéd az ellenőrző villanylámpával a kemencébe akart nézni s közben hozzáért a körtét védő drótrácsos barokhoz, amely érintkezésben volt a nem hermetikus szigetelével és a benne lévő áram megölte. Baldi-Pop rendőrkapitány, dr. Hosszu József tisztiorvos és Jopure Miklós ügyész kiszállottak a helyszínre s megállapították, hogy a szerencsétlenségért Guráthot terheli a felelősség, mert hat éven át használta ugyanazt a lámpát anélkül, hogy a szigetelést megjavította volna. Bolyánszky holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe vitték, a gondatlan pékmester ellen a rendőrség bünvádi eljárást, a szerencsétlenül járt segéd özvegye és gyermeke pedig kártérítési pert indított.

Futballmérkőzés a Jungfrau tetején. Londonból jelentik: A „Bolton Wanderer“ nevű angol futballcsapat arra vállalkozott, hogy a Jungfrau-hegység tetején, négyezer méter magasban mérkőzést tart. A mérkőzés vasárnap folyt le jéggel borított pályán, olyan ügyességgel, hogy egyetlen baleset sem történt. A mérkőzést leginkább turisták nézték végig.

Három betörés. A kolozsvári rendőrségen ma három betörésről tettek jelentést. Szabó Józsefné Eszterházy-utca 7. sz. lakásába kedden délelőtt ismeretlen tettesek betörték s két értékes kazettát vittek magukkal. A nyomozás megállapította, hogy a tolvajok a szellőztetés végett nyitva hagyott ablakon keresztül hatoltak be a lakásba. Még két betörés történt ma. Az egyiket a Vasut-utca 9. alatt, ahonnan harmincezer lej értékű aranyeműt vittek el, a másik betörést az Allomás-utca 13. számú házban követték el.

Házasság. Lób Albert eljegyezte Stein Margitka urleányt Kolozsvár. (Mindem külön értesítés helyett.)

Gyilkosság egy aradmegyei községben. Aradról jelentik: Titokzatos körülmények között halt meg hétfőn este Fericsán Miklósné gáji lakos. Fericsán Miklósné hétfőn a kora esti órákban eltűnt, egész este és éjszaka keresték hozzátartozói, de sehol sem találták. Kora reggel a ház egyik lakója a nyitott kuthoz ment vizet meríteni. Amikor a vedret leengedte, beleakadt valamibe. Lenézett a kutba és borzalommal látta, hogy a vizből két emberi láb mered felfelé. Azonnal értesítették a gáji rendőrséget. Fáradságos munka után sikerült a holttestet felhozni. Megállapították, hogy Fericsán Miklósné hullája feküdt a kutban. A kihallgatásokból kiderült, hogy tegnap egész nap sirt az asszony, nem beszélt senkivel, hozzátartozóinak sem tett célzást öngyilkossági szándékáról. A rendőrségi nyomozás sem tudta még határozottan megállapítani, hogy öngyilkosság történt-e vagy gyilkosság. A rendőrség széleskörű nyomozást indított az ügy kiderítésére.

Öngyilkos lett, mert félt a büntetés-től. Magyarszentmihály község előjárósága tegnap táviratilag jelentette a kolozsvári ügyészségnek, hogy Szentpál községben Bara Pál 38 éves földmives felakasztotta magát. Öngyilkosságát azért követte el, mert a bíróságtól idézőt kapott s mert már többször volt büntetve, attól félt, hogy imét le fogják csukni.

Fejt Regina kérése. Egy szerencsétlen zsidó asszony fordul ismételtan segítségért Kolozsvár zsidó társadalmához. Az egykor jobb napokat látott özvegyasszony hajléktalanul és kereset nélkül hánykolódik gyermekével. Szívesen vállalna bármilyen alkalmazást, ha fedezet és kenyeret biztosítanák neki. Leveleket az Uj Kelethez kér.

Felhívás. Tischler József kamjászegi lakost, — u. p. Tordatur — kinek ott dohány és pálinka kimérési engedélye volt, felkéri Londonban tartózkodó leánya, hogy adjon életjelt magáról. Ugyanezt kéri nevezett rokonaitól vagy ismerőseitől. Választ az Uj Kelet kiadóhivatala továbbítja.

* Ha gummi-övszert vásárolunk, ne fogadjunk el mást, csak „Ollá“-t.

Markovits F. ékszerész! Arany- és ezüst ékszerek, kinaezüst és ezüst dísz tárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Tört aranyat, ezüstöt, briliánt legmagasabb napi árakon veszek. Cluj-Kolozsvár, Vesselényi-utca 20. sz.

68-67 1/2, 2567-2568, 2585, Prága, Belgrád 620, 87-87, Bécs
 London 379000, Prága 14750,
 London 335000, Bécs 15100, Bécs
 Newyork 1556, Bécs 650, Bukarest
 hivatalos árfo- 1-33 1/2, font 50-795, olasz 1-406, szokol 1135, osztrák 1-7050, dollár 1-1014.
ÉLET
 ercén a zsidó l jelentik: Az zésére Beszterce ra elé hívásokat ztek el. Egyet Joint által léte- s városokban is ton való támo- ységes sajtó- gyülésének fel- csatlakozott az táviratilag Le- ette be.
 (antniklói) izr.
6-mohel
 Lei, 400 kgr. szabad lakás k. k. térítettik meg. mos hitk. elnök
 5717
Rosenfeld J. Tg.-s(M.-Vásár-műáru- és gykereskedő a Főtér 20. os féle üzlet)
gyelmébe!
AK ÉS VÖK
 MBEREK BÖL
 dékkönyv olvasmány
 lei, kötve 40 lei. k engedményt kap- magas rabatt.
 sztálya, Cluj pp 10.

Közgazdaság

Megállapították a bánati mintavásár idejét. Temesvárról jelentik: A Temesvárot tartandó bánati mintavásár időpontját véglegesen szeptember 16-tól szeptember 23-ig állapították meg. A mintavásár a bánati, erdélyi és regáti ipari termelés manifesztációjának készül. A mintavásáron csak belföldi cégek vehetnek részt.

Erdélyi fások érkezete Bukarestben. Bukarestből jelentik: Az Erdélyrészi Faegyesület vezetői június hó 12-én és 13-án érkezéssel tartanak, amelyen jelen van a regáti faszindikátus néhány képviselője is. Az érkezéssel tárgysorozatán a CFR. tüzfával való ellátása és az export és import kérdése szerepelnek.

A Banca Agrara felosztja terményosztályát. A „Közgazdaság” értesülése szerint a Banca Agrara felosztja terményosztályát. A felosztás előzménye az a sikertelen tranzakció, amelyet a bank terményosztálya nemrégiben Bécsbe exportált búzával és tengerivel bonyolított le.

Megsemmisítették a temesvári vendéglősökre kivetett luxusadót. Temesvárról jelentik: Az itteni kávézók és vendéglősök között nagy elégedetlenséget okozott a temesvári polgármesternek a kávéházi és vendéglői fogyasztásra kivetett tízszeres luxusadója. A vendéglősök és kávézók küldöttségét menesztettek Bukarestbe, ahol Franasovici belügyi államtitkárnál panaszt emeltek a nagy adó ellen. Az államtitkár haladéktalanul intézkedett és a polgármester rendelkezését távirati úton megsemmisítette.

Az új proporcionális illeték. A „Monitorul Oficial” egyik utolsó számában közölt miniszteri rendelet értelmében az összes mezőgazdasági termékek, nevezetesen: buza, zab, árpa, tengeri, bab, lenese, lenkender, repce, burgonya, hagyma, cukorrépa stb., valamint mindennemű magvak után egyszázalékos proporcionális illeték fizetendő. A rendelet csak a 2000 lejt meghaladó összegre vonatkozik, tekintet nélkül arra, hogy az ügylet szerződéssel, vagy anélkül kötött meg. Az egyszázalékos proporcionális illetéket mindig az eladó fizeti. A rendelet a kisgazdákra is vonatkozik. A malomtulajdonosok az egy hónapban kötött ügyletek illetékét a következő hónap 10-éig fizethetik be. Mezőgazdasági termékek eladásával foglalkozó bankok, bizományosok, fogyasztási szövetkezetek az illetékek befizetését hetenként is végezhetik. A vasutállomásokhoz rendeltet érkezett, hogy mezőgazdasági termékek csak az egyszázalékos proporcionális illeték befizetését igazoló receptsz felmutatása mellett vehetők fel szállításra.

SPORT

Haggibbor—Törekvés mérkőzés. A Kolozsvár—Nagyvárad városközi válogatott mérkőzésnek nagy erőpróbája lesz a vasárnapi Haggibbor—nagyvárad Törekvés mérkőzés. Mindkét csapat kerületének első helyezette és a mérkőzés érdekességét fokozza, hogy a két csapatban több játékos szerepel, akik részt fognak venni a 24-én eldöntésre kerülő Kolozsvár—Nagyvárad válogatott mérkőzésen. A különösen érdekes mérkőzést az Universitatea országos atlétikai versenye fogja megelőzni, melyen az ország legjobb atlétái adnak egymásnak találkozót.

A kolozsvári bajnokság állása:

1. Haggibbor	18 pont	16—6 gól	(12)
2. Victoria	13	13—5	(10)
3. KAC	12	11—9	(12)
4. Universitatea	11	13—8	(11)
5. KKASE	10	6—8	(11)
6. CFR	10	7—15	(12)
7. KMTE	6	1—16	(12)

A zárójelben levő számok a lejátszott mérkőzések számát jelzik, melyek szerint még két mérkőzés van hátra, Victoria—KKASE és Victoria—Universitatea, a többi csapatok már lejátszották összes mérkőzéseiket. A Comitetul Central ismeretes határozata értelmében június 17-ig az összes mérkőzések le kell bonyolítani. Erre való tekintettel csütörtökön lebonyolításra kerül a Victoria—KKASE mérkőzés. A Victoria utolsó mérkőzése az Universi-

tateával lesz, melyen valószínűleg a Victoria pontjait fogja szaporítani, miután az Universitatea játékosai, kik tudvalevőleg egyetemi hallgatók, az egyetemi év végével már mind elutaztak a városból és így az Universitatea kénytelen lesz a mérkőzést lemondani. Ezzel a tavaszi bajnoki szezon be is fejeződik.

Bukarest másodosztályu bajnokságát a Makkabi jó csapata nyerte meg, mely jövőre már az elsőosztályu csapatok között fog szerepelni.

* Strandruhák, dresszek, cipők és sapkák gyönyörű kivitelben kaphatók Sugár & Co. sportruházában Cluj, Calea Victoriei 5. Tenniszcipőkben és felszerelésekben nagy választék.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Négy egyfelvonásos a kolozsvári Magyar Színházban. Hétfőn az éjjeli előadás szokatlanul nagy közönség töltötte meg a Magyar Színházat. Az érdeklődés nem a bemutatott négy egyfelvonásosnak, hanem egy új színész első felléptének szólt. Ez az új színész Hoffmann Juci, és akik előre mosolyogtak a bekövetkezendő bukásán, azok ugyancsak csalódtak: Hoffmann Juci nem rosszabb, igaz, hogy nem is jobb színész, mint akármilyen már dilettáns. Az új színész Kolozsvár egyik legszebb leánya és megvesztegető külseje a színpadon is teljes pompájában érvényesült. De ha ambícióját magasabb művészi vágyak fűtik, akkor bizony még nagyon sokat kell tanulnia és nagyon fáradságosan meg kell tanulnia, és nagyon fáradságosan meg kell dolgoznia azért a nem éppen rentabilis dicsőségért, hogy színész lehessen. Két-három esztendei komoly tanulás után egészen nyugodtan a színpadra léphet. Ma még kissé korai volt. A közönség nagy szeretettel fogadta „a város legszebb lányát” a színpadon, sokat tapsolt, mindamelllett, hogy az előadás teljesen a dilettantizmus szintjén állott. Kiemelkedő pont csak Örvös volt, akit drámai szerepben most láttunk először és nagyon figyelemreméltó drámai erővel tett bizonyosságot.

Heti műsor

Szerda: Bajadér. (26-odszor. Zöldhelyi Anna, a marosvásárhelyi színház primadonnája és Békeffy Lajos, a marosvásárhelyi színház énekes bonvivánja mint vendégek. Premier helyárak. Bérletszűnetben. Sorozatszám 435.)

Csütörtök: Tosca. (Aca de Barbu és Jean Athanasiu együttes vendégjátékával. Felemelt helyárakkal. Bérletszűnetben. Előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják. Sorozatszám 436.)

A színházi iroda hírei

Nirschy Emilia. Európa leghíresebb balletművésznője, Henry Fourgeotné Nirschy Emilia lesz két este vendége a Magyar Színháznak. Pénteken lép föl először a Kis grizett operett előadása után, szombaton pedig másodsor az Alarcosbál operaelőadás után. A pénteki előadást premierbérletben tartják meg, a szombatit pedig, amikor az Alarcosbálban Athanasiu is fel fog lépni, bérletszűnetben, emelt helyárakkal.

Bajadér 26-odszor és 27-edszer. Ma este 26-ik előadása a népszerűségű Bajadérnak. Ezen az előadás két vendég fog fellépni: Zöldhelyi Anna, a marosvásárhelyi színtársulat ünneplott primadonnája és Békeffy Lajos ugyan e színház énekes bonvivántja, Vasárnap este lesz a Bajadér 27-ik előadása a címszerepben Kolbay Ildikóval.

Aca de Barbu és Athanasiu. A Tosca csütörtök esti előadását két illusztris művész föllépése teszi érdekessé. A címszerep Aca de Barbu, Scarpiát pedig Athanasiu fogja játszani. A Tosca előadása közben pontba 9 órakor öt percet el fog sötétedni, a színpad a színészek félbeszakítják munkájukat. Ez az öt perc szűnet ünnepélyes demonstráció lesz a színészegyesület mellett.

Piros bugyeláris — délután. Vasárnap délután Csepreghy híres népszínműve, a Piros bugyeláris fog olcsó helyárakkal színe kerülni. Szentgyörgyi István fogja Peták káplár szerepét játszani s új lesz Fajk Rózsi a biróné szerepében.

NYILTTÉR

* E rovatban közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Kísérlet az I. Nacht cég kompromittálására

Az I. Nacht cég kolozsvári fiókjától kaptuk a következő sorokat:

Miután a Societatea Representanta Industriala cég több lapban csalással rágalmazta meg cégünket, a közvélemény felvilágosítására megállapítjuk a következőket:

A Societatea Representanta Industriala bukaresti cég vasárnap adott el nekünk, amely a „Concentra” medgyesi cégnél volt lerakározva. Ezen vételre 100.000 lej előleget adtunk. Az árut — megállapodás szerint a „Concentra” cégnek a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Kolozsvár állomáson levő áruaktárába, amely raktárban nekünk is árulerakatunk van, kellett irányítani azon feltétellel, hogy a bank kifizeti az árut, miután azt kantitativ legkésőbb április 6-ig cégünk Medgyesre átvette. Miután a „Concentra” ezen időpontig nem kapott a szállításra nézve megfelelő utasítást az eladó bukaresti cégtől, Medgyesre küldött megbízottunk pedig bemutatta a vasárnap vonatkozó adás-vételi szerződést, — a medgyesi cég átadta az árut meghatalmazottunknak, aki az átvételről szabályszerű elismervényt is adott. Azt a tényt, hogy az árut Medgyesre és nem a Kolozsvári Takarékpénztár Áruaktára útján vettük át, azonnal közöltük az eladó céggel, amely formálisan elismerte az átvételt azáltal, hogy az árut számlázta nekünk és kérte annak kifizetését.

A számla vétele után felkértük bukaresti központunkat, hogy a számlázott összeget csak koronában fizesse ki a Rep. Industrialának. Mivel azonban központunk és az R. I. között egy szállítási ügyből kifolyólag peres eljárás van folyamatban, központunk ugyanis egy lekötött szállítás nem eszközöléséért az R. I. ellen az ilfovi törvényszéknél 2570/1923 sz. alatt 900.000 és járulékaiknak megtérítéséért pert indított, értesítést kaptunk központunktól, hogy nem likvidálják a kolozsvári fiók tartozását, hanem függőben tartják fenti peres ügy elintézéséig.

Mindezeket kivül mi is keresetet adtunk be az eladó cég ellen 10.000 kg. vas szállításra, mert a Medgyesre átvett áru ennyivel kevesebb volt a vételben megállapított mennyiségénél. Ezt a hiányt az R. I. el is ismerte.

Ezt a tisztán kereskedelmi ügyletet, amelynek elintézése az illetékes kereskedelmi bíróságok előtt fekszik, most meghamisítva állítják be, hogy ennek az elintézésnek elébe vágnának és bennünket megrágalmazzanak.

Ellenfelünk a bíróság előtt is a valóságnak meg nem felelő és tendenciózus vallomást tett. Bennünket pedig még nem hallgattak ki, hanem érdemben a legközelebbi napokban fogják ezt az ügyet letárgyalni.

Ettől függetlenül az eladó cég ellen rágalmazási pert indítottunk, mert cégünket a sajtó útján kedvezőtlen világitásban igyekezett feltüntetni és ezzel nekünk erkölcsi kárt akart okozni.

Fogadják nagyrabecsüléstünk kifejezését és vagyunk

kiváló tisztelettel
I. Nacht
közkereseti társaság

Kandia

karamellák (tej-, kávé- és csokoládéban) megérkezők

Kérje mindenütt! Minőségük a legkiválóbb!

Róka, kelme, szörmefestés és vegytisztítás a legszebb kivitelben a

„KRISTÁLY”-nál
Cluj. — Telefon 500.

Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban.

Árverés

Alóírott ezennel feld Johann budapesti vevő terhére nyilvánított 2500 köbméter a hely (fűrészanyagot) és per

a) 2200 köbméter letén az Ilva-lesi vas

mozva: és

b) 300 köbméter mása mellett van fel

tamennyiség nyilván

napja:

1923. június hó

megtartásának helye:

nala mellett a „Cucu

fekvő lerakodóbélyem

A b) alatti far

1923. június 19 d. u.

község vasuti állomá

Kikiáltási ár 5

gyar határ, fuvar és

február hóban érvény

alapul vétele mellett.

Vadium: 50.000

felvehető bankbetét.

A részletes ár

Dr. Les Pauker besz

tekinthetők.

Bistrița, 1923.

Figyelem a nagy vashid sarokra!

A címre figyeljen

Markovits B

K

az erd

Cluj

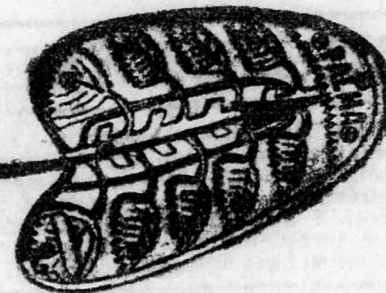
Strada
Baron L. F
No. 10.

Mind
megh

Palma

**Kaucsuktalp és kaucsuksarok
tartósabb a legjobb bőrnél!**

Árverési hirdetés

Alóírott ezzel közírré teszem, hogy Rozenfeld Johann budapesti (Csáki-ut 34.) lakos késedelmes revo terhére nyilvános árverésen el fogok adni kb. 2500 köbméter a helyszínen megtekinthető rönkfát (fűrészanyagot) és pedig:

a) 2200 köbméter, amely Ilva-Mare község területén az Ilva-lesi vasutvonal mentén van felhalmozva; és
b) 300 köbméter, amely Ilva-Mica vasuti állomása mellett van felhalmozva. Az a) alatt felvett mennyiség nyilvános árverés útján eladás határvapja:

1923. június hó 19 d. e. 12 órakor, az árverés megtartásának helye: az Ilva-Mare község vasutvonalánál mellett a „Cucuraasa” nevű patak torkolatánál fekvő lerakodóhelyem.

A b) alatt felvett mennyiségre nézve az árverés 1923. június 19 d. u. 7 órakor a (Kisilva) Ilva-Mica község vasuti állomásánál tartatik meg.

Kikiáltási ár 530 lej köbméterenként ab magyar határ, fuvar és vámmentesen szállítva az 1923. február hóban érvényben volt fuvar és vámdíjak alapul vétele mellett.

Vadium: 50.000 lej készpénzben, vagy azonnal felvehető bankbetét.

A részletes árverési feltételek az árverésig Dr. Les Pauker beszercei ügyvéd irodájában megtekinthetők.

Bistrița, 1923. június 8.

Birnberg Dávid
fatermelő,

Figyelem!
A nagy
váshid
szokra!

Aranyat, platínát és drágaköveket a legmagasabb árban beváltak. Legolcsóbb bevásárlási forrás ékszerekben, órákban, dísz tárgyakban

Markovits Bernát ékszerész

Külföldi likőr- és pezsgő- különlegességek kaphatók **LUCULLUS-nál** Oradea-Mare Bémer-tér. 1392

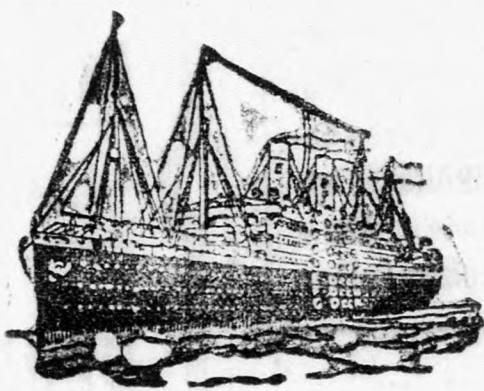
BYRON STEAMSHIP COMPANY LTD. LONDON

M. Embiricos & Co.

BUCUREȘTI, STRADA PARIS No. 1.

Constanța direct New-York

A legnagyobb tengerentuli luxusgőzösökkel, amelyek Constanța kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direct New-Yorkba.

Átszállás, vesztegzár nélkül. Az utazás tartama 16 nap. Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-kal olcsóbb és lejjben fizetendő.

Értesítés:

- A „CONSTANTINOPLÉ” luxusgőzös indul 1923 július hó 4-én
- A „KING ALEXANDER” luxusgőzös indul 1923 augusztus 4-én
- A „CONSTANTINOPLÉ” luxusgőzös indul 1923 szeptember 4-én

Kajtók, jegyek fenntartása, valamint bármely információ végett forduljon központi irodánkhoz.

M. EMBIRICOS & CO., București, Strada Paris No. 1.

KADIMA=NYOMDA

az erdélyi zsidóság közintézmény jellegével bíró vállalata

Cluj,

Strada
Baron L. Pop
No. 10.

Szombaton és zsidó ünnepeken zárva

Mindennemű Kereskedelmi és hivatalos nyomtatványt, időszaki folyóiratokat, meghívókat, névjegyeket szépen, izlésesen, olcsón és a leggyorsabban készít

Szombaton és zsidó ünnepeken zárva

Bármily terjedelmű héber nyomtatvány készítését is vállalja

A legdusabban felszerelt héber nyomda egész Erdélyben!

1923 június 13.
TÉR
keresztőség nem vállal
Nacht cég
lására
vári fiókjától kaptuk
representanta Industrialia
mazta meg oégünkét,
ara megállapítjuk a
anta Industrialia buka-
rünk, amely a „Con-
leraktározva. Ezen
adtunk. Az árut —
oncentra” cégnek a
Hitelbank Kolozsvár
a, amely raktárban
kellert irányítania
kifizeti az árut,
b április 6.-ig cégünk
a „Concentra” ezen
tásra nézve megfelelő
égtől, Medgyesre ki-
benmutatta a vasárura
dést, — a medgyesi
mazottunknak, aki az
rvényt is adott. Azt
esen és nem a Kolozs-
ra utján vettük át,
gel, amely formálisan
hogy az árut szám-
kifizetését.
felkértük bucaresti
ázott összeget cseh
Industrialának. Mivel
I. között egy szállí-
ljárás van folyamat-
lekötött szállítás nem
z ilfovi törvényték-
000 és járulékaiknak
tesitést kaptunk köz-
lják a kolozvári fiók
rtják fenti peres ügy
keresetet adtunk be
kg. vas szállításra,
ennyivel kevesebb
mennyiségnél. Ezt a
mi ügyletet, amely-
ereskedelmi bíróságok
va állítják be, hogy
vágjának és bennün-
előtt is a valóságnak
zus vallomást tett.
allgattak ki, hanem
pokban fogják ezt az
dó cég ellen rágalma-
günkét a sajtó utján
szett feltüntetni és
art okozni.
estünk kifejezését és
kiváló tisztelettel
I. Nacht
közkereseti társaság
1556
dia)
csokoládéizben)
ok
gük a legkiválóbb!
zörme festés
tás a legszebb
kivitelben a
-Y“-nál
on 500.
z összes fiókokban.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lel. Legkisebb apróhirdetés díja - 10 szóig - 20 lel. Jelíges hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lel 60 bani bélyegköltésig fizetendő.

Kereskedelmi és ipari nyomtatványokat:

- körleveleket**
- cégekártyát**
- levélpapírost**
- számlát**

legolcsóbb árban feltűnően elegáns kivitelben készíti a Kadima Nyomda Rt.

Ertesítem a t. közönséget, hogy Előpatak fürdőhelyen szigorú orth. késer, modernül berendezett vendéglőt nyitottam. Elek Sámuelné. 5712

Puhafaszakma összes ágában jártashivatalnok, aki expediciót és detaillírozást érti, állást keres. Szíves megkeresések „Megbízható” jelígre a kiadóhivatalba kéretnek. 5723

Gyógynövényeket
kőrisbogarat és anyarozsot vásárol a „HERBA” vállalat, Cluj, Strada N. Iorga 2. 1562

Elcserelném belvárosban levő irodának rendkívül alkalmas egymásba nyíló két földszintes utcai szobámat konyhás lakással. Leveleket „Irodát lakásért” jelígre a kiadóhivatalba kérek.

Amerikába utazom, megbízásokat elfogadok és pontosan elintézek. Díjazás utólagosan. Levelek „K. J.” címre a kiadóhivatalba címzendők.

35 éves, jömenetelű, korlátozott italméréssel bíró ház, Calea Motilor 116. alatt, a város legforgalmasabb helyén, eladó. — Értekezni ugyanott 5729

Feleségül venném azon intelligens izr. leányt, akinek kint élő rokonai révén Amerikába juthatnék. Levelek „Csak teljes címmel”, jelígre a kiadóhivatalba. 5724

Modern keményfa háló és teljesen új konyhaberendezés elköltözés miatt eladó. :: Cím a kiadóhivatalban

Gyakorlattal bíró, droguista szakmában jártas, lehetőleg nőtlen segédet keresünk. Románul tudók előnyben részesülnek. — Cím: Parfumerie „Ideál” Tg.-Mures. 5696

Keresek belvárosban 2 szoba, konyhás lakást. Lehet egy nagy szoba és konyha is. Magas bért fizetek. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóhivatalban. 5709

Ólomhamu körülbelül 150—200 kg jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Neues
in-Buziás eröffnet
Grünberger, Gastwirthin Temesvár Fabrikstadt.

„TACAMUL”
EZÜSTÁRUGYAR
CLUJ-KOLOZSVÁR, Str. Avram Iancu volt Petőfi-utca 43
Ezüstöt a legmagasabb áron vesz!
Gyárt evőeszközöket, dísztárgyakat csak viszonteladóknak
Telefon 4-82. Sürgőny cím: Tacamul Cluj

Szabad uszók és uszói tanulóknak

Megnyílt a Diána-fürdő uszódája

Nyitva reggel 7 órától este 8 óráig

Lloyd 1630

Telefon 51. **Ládagyár** Fióküzlet: Egeres

Mindenemű ládákat és fadóbozokat összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készíti és szállítja a legolcsóbb napi áron 1381

Sajovics és Lebovits fatereskedés és ládagyár Cluj, Strada Cernanji (volt Kajantói-ut) 1 szám

Exportját és importját

Románia, Magyarország, Ausztria és Németország

között határidővel és legolcsóbb fix díjtételek mellett csak

Deutsch Testvérek

nemzetközi szállítási vállalata tudja lebonyolítani.
Központ: Cluj, Piata Unirei 26.

HÁZAK Wien I, Rottenturmstrasse 27 Budapest, VII., Rákóczi-ut 6., VII. Dohány-utca 3. Oradea Mare, Rákóczi-ut 24. Brasov, Kapu-utca 61. Arad, Simonyi-utca 13. Orsova, Dunapart. Szolnok Madách-utca 1. Expoziturák: Bruck, Hegyeshalom, Oszon, Biharkeresztes, Békéscsaba, Curtici, Kötégyán, Biharpüspöki.

Fuvarlevél felülvizsgáló iroda
Speciális dunai forgalom!

CLUB TRANSATLANTIQUE

Első és legnagyobb francia hajóstársaság

Luxusgőzösök

Newyork, Cuba, Mexico-ba stb.

Bukarest, Páris, Havre utvonalon át.

Vezérképviselőt Nagyrománia részére:
ADOLF SALOMON FIA
Bukarest, strada Paris No. 14

Legnagyobb kényelem, gyors utazás, kitűnő ellátás, elsőrangú kiszolgálás, külön kajuttók.
Lloyd 1637 1541

Kenderzsineget, 1881
zsinórokat és hevedereket raktárról szállít

Zsák Zsineg

Bleier és Weisz
cég vezérképviselője:
Emanuil Salamon & Comp.
Cluj, Piata Mihai Viteazul 40 szám.

Csokoládé előngös árban csak

FAVORIT
csokoládégyárban kapható
Cluj, Calea Victoriei 99
Telefon 2-71 1871

Nagy- és kiskereskedők figyelmébe!

TELJES VAGONBAKOMÁNY

C É R N A

G A R . 4 0 0 J D S .

G·B·C
MÁRKA ÉRKEZETT

Landesmann & Weisz
cérna- és pamutáru importőrökhez
Cluj, Uránia-palota

Eladások mindenkor a legelőnyösebb napi árk mellett történnek. Kérjen árajánlatot!
1568

FÜRÉSZTELEPEK, FAÁRUGYÁRAK, FIGYELMÉBE

Framag gyártmányu gatterek és világ-hírű automatikus parkett-gépek, fahézagoló gépek, gatter-, kör-, szállag- és hasfürészlapok, gép- és gyalukések, D. Pleiss Söbne Remscheid gyártmánya. —

Minimax vezérképviselőt, gépszijak, olajok, tömítő anyagok, szerszámok, továbbá minden néven nevezendő műszaki és elektrotechnikai cikkek legkiválóbb minőségben

Technika RT. Tg.-Mures
székhely: Technika Telefonszám 396

SZERKESZTŐSÉGI HIVATAL ÉS
Cluj, Kolozsvár L. Pop (Brassa) Telefon: Szer és kiadóhivatal Zs. N. Sz. —
A kéziratok ki szerkesztőségbe zendők. Kézirat adunk vi

Cluj-Kolozsv

Röstellve sábjain találko abból az alkal nek, Zuckerka Egyedül az é közásom vele, ami Snowden tében az igazs ismerje és meg utamba hozta, zugságoktól bukanni, aki itéleteken, az keresi, csöndb ságával. Ahog zel megrajzolt asszony képe. Ann Evans-é, igazságkeresés ma Snowden Evans, aki Ge nisége volt a Daniel Derond megálmodta H ujjászülető zis rezni hazáját, csak egy emb híressé az egé ösztönzője volt mozgalomnak. vel belekerült zem, egy mási amelynek szerz kapuján: Miss vid levél van készül, utban gokat fog a v Palesztináról. Hogyan gol munkaspá hoz, Palesztin kereste, a sz mai fertőjéből az igazságot. dult az angol vezető tagja, a kormány ha forrongó Irors ben olvasta a Azután elmen gazdasági vil Party megbíz Nem volt meg volt bátorsága vában a bolse dani, hogy vi tovább ment. akarják a fát látogatnak me Az egyik hely próbálják gyö zeti igazságtal meghurcolt en kísérlet az éle ért. Snowden Oroszországból ott, még nem nem adott, ser Könyvben fog rövid levelet k